

مردمی بودن دولت خوب است و باید همچنان این در بین مردم بودن ادامه پیدا کند، ضمن اینکه دولتمردان باید در وقت خود به وعده‌های داده شده به مردم عمل نمایند. (۱۳۹۹/۱۰/۱۹)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

میوه مقاومت!

اظهارات طرف‌های مذاکره کننده در وین حکایت از پیشروی مثبت مذاکرات در مسیر نقشه راه طراحی شده ایران دارد.

نکات تحلیلی: ۱- جمهوری اسلامی در شرایطی با اعضای ۱+۴ وارد گفت‌وگو شده که ضمن آنکه تمامی ظرفیت‌های ملی و بین‌المللی را برای پشتیبانی از دیپلماسی به میدان آورده، به تمامی الزامات برای حمایت از مذاکره‌کنندگان پایبند بوده و پیام متعارض به طرف مقابل منتقل نکرده است. خاستگاه جمهوری اسلامی در مذاکره با ۱+۴ بر مبنای دو مؤلفه توان چانه‌زنی و تجربه اندوخته شده از گذشته شکل گرفته است. ۲- جمهوری اسلامی در پس تجربه اندوخته شده و متراکم در دوران پسابرجام به‌خوبی آموخته است که باید در مذاکره‌ای قدم بردارد که در آن دست برتر را برای چانه‌زنی با طرف مدعی در اختیار داشته باشد. به عبارتی این تجربه برای ایران از این حیث درس‌آموز بوده که نباید از مذاکره‌ای انتظار انتفاع داشت که در آن توانی برای گفتگو در اختیار ندارد.

۳- تجربه آنچه بر ایران در دوران اوباما و ترامپ گذشت بسیار درس‌آموز بوده است. تجربه دوران اوباما در بدعهدی و یک‌طرفه کردن برجام، اکنون توجیه کننده شرط‌گذاری ایران برای راستی آزمایی رفع تحریم‌ها در مذاکرات گردیده و در کنار آن خروج یک‌جانبه ترامپ از برجام، شرط‌گذاری ایران برای اخذ تضمین از آمریکا را منطقی نموده است. ۴- مقاومت جمهوری اسلامی و اتخاذ ابزارهای لازم برای دیپلماسی در حال پاسخ دادن است. اکنون مقاومت ملی، آمریکایی‌ها را وادار به پذیرش کلیات شروط ایران نموده و مذاکره بر سر جزئیات آن در حال انجام است؛ اگر طرف مقابل اراده لازم را برای توافق بر مبنای اصول منطقی، مستدل و ابتکاری ایران که تأمین‌کننده منافع اعضای برجام است، داشته باشد، توافق دست‌یافتنی خواهد بود. برای جمهوری اسلامی توافقی مطلوب است که تضمین‌کننده انتفاع اقتصادی باشد و این صرفاً از طریق راستی آزمایی رفع تحریم‌ها میسر است. دستیابی به این مهم درگرو این است که اقدامات عملی ایران در فریز بخش‌های مرتبط با هسته‌ای، پسینی باشد و نه پیشینی؛ به زبان ساده اقدامات عملی ایران بایستی بعد از رفع تحریم‌ها از سوی طرف مقابل آن‌هم با فاصله زمانی و پس از راستی‌آزمایی ایجاد انتفاع اقتصادی صورت گیرد؛ چیزی که اکنون کیفیت و جزئیات آن محل چانه‌زنی است.

نکته راهبردی: اگر ملت بدون تأثیرپذیری از عملیات رسانه‌ای دشمن، از موضع عزتمندانه تیم مذاکره‌کننده کشورمان پشتیبانی کند و هم‌زمان اجازه داده نشود اقتصاد نیز با فرازوفرودهای مذاکره پیوند خورده و شرطی شود، می‌توان میوه مقاومت را در آینده نزدیک چید. (نویسنده: احمد بنافی)

▼ گزارش روز

برای ترامپ گاو صندوق نسازید!

انتشار یک انیمیشن ۱۰۷ ثانیه‌ای با عنوان «انتقام حتمی است»، باعث به‌هم‌ریختگی جریان حامی ترامپ در آمریکا و عربستان سعودی شد. این انیمیشن برگزیده جشنواره «پویش قهرمان» که در سایت رهبر معظم انقلاب منتشر شد و وعده انتقام را حتمی می‌دانست، اتفاقات عجیبی را به دنبال داشت. «جان کربی»، سخنگوی پنتاگون در گفتگو با فاکس نیوز درباره ترور احتمالی «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا گفت: «پنتاگون از ویدئوی انیمیشن منتشرشده در وبسایت مقامات رسمی ایران که ترور دونالد ترامپ رئیس‌جمهور سابق آمریکا را به تصویر می‌کشد آگاه است. این بخشی از فعالیت‌های مخربی است که ایران در منطقه مرتکب می‌شود و از همان تهدیدهایی است که علیه امنیت ملی ما انجام می‌دهد».

گزاره‌های خبری: ۱- پنتاگون که از محتوای این تهدید انیمیشنی به هراس افتاده است، بلافاصله به شبکه‌های اجتماعی خود دستور مقابله با انتشار آن را صادر کرد؛ در ادامه این دستور، توئیتر حساب سایت رهبر معظم انقلاب را به دلیل انتشار انیمیشن «انتقام حتمی از قاتلان شهید سلیمانی» مسدود کرد. ۲- تمامی شبکه‌های رادیو تلویزیونی آمریکا، انگلیس، آلمان و عربستان به پوشش این پویانمایی پرداخته و مدعی شده‌اند که ایران به دنبال سوءقصد به جان ترامپ است.

گزاره‌های تحلیلی: ۱- سردار سلیمانی در زمان حیات خود منطقه را بیدار کرد و از آمریکا به خاطر جنایت‌هایش انتقام گرفت ولی با شهادت خود، جهان را بیدار کرد و همه مستضعفان جهان در پی انتقام از آمریکا به خاطر شهادت این قهرمان هستند. ۲- اگرچه در کیفرخواست قاتلان شهید سلیمانی، ۳۶ نفر ذکر شده است ولی اکنون با تیرهای غیب الهی افراد ذیل از این لیست به درک واصل شده‌اند: «مایک دی آندرا» مسئول پرونده ترور سردار سلیمانی، «جیمزسی ویلیس» فرمانده اسکاادران نیروهای هوایی آمریکا در قطر، «آوی هار ایوان» مغز متفکر برنامه موشکی اسرائیل، ژنرال «شارون آس مان» فرمانده تیپ پیاده‌نظام موسوم به «ناحال» رژیم صهیونیستی ... ان‌شاءالله به‌زودی لیست این قاتلان به پایان می‌رسد؛ اما این پایان کار جنایت آمریکا نیست و وضعیت به‌گونه‌ای پیش می‌رود که هرروز در هر زمان و مکان انتقام سخت سردار سلیمانی گرفته شود. اکنون خون قاسم در رگ‌های همه می‌جوشد و آمریکا تلاش می‌کند با تکنیک‌های خبری ما را از بیان تقاص حاج قاسم به سکوت و انفعال بکشاند؛ اما در این مورد تکنیک جنجال جواب نمی‌دهد، بلکه باعث غلیان انتقام می‌شود، آمریکا مطمئن است که قاتلان حاج قاسم امنیت ندارند و اگر ترامپ را در گاو صندوق نیز قرار دهند، قبل از مرگ حتماً باید تقاص پس دهد، پس نیازی نیست برای این تروریست گاو صندوق بسازید. (نویسنده: فرهاد مهدوی)

▼ خبر ویژه

المیادین: رئیسی ۲۹ دی‌ماه به روسیه می‌رود

«دمیتری پسکوف» سخنگوی کرملین گفته، مقدمات سفر رئیس‌جمهور ایران به روسیه در حال بررسی است و تاریخ دقیق آن بعداً معلوم خواهد شد. باین‌حال شبکه خبری المیادین لبنان از نشست روسای جمهور ایران و روسیه در ۱۹ ژانویه / ۲۹ دی در مسکو خبر داد. لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه نیز با مهم ارزیابی کردن سفر رئیسی به روسیه گفته است: «دیدار پوتین و رئیسی مهم است و باید ارتباطات دو کشور در عالی‌ترین سطح ادامه پیدا کند. باید تداوم تبادلات اقتصادی و دیگر حوزه‌ها را بررسی کنیم». از جمله نتایج احتمالی این سفر، امضای قرارداد سوآپ گاز با روسیه برای ارسال به کردستان عراق است. روس‌ها اخیراً مذاکراتی با کردستان عراق داشته‌اند تا گاز خود را به این منطقه ارسال کنند؛ اما روسیه گفته از طریق ترکیه قصد این کار را ندارد به همین دلیل پیشنهاد داده تا ایران این کار را در قالب قرارداد سوآپ گاز انجام دهد. روس‌ها اعلام کرده‌اند می‌توانند از منطقه شمالی به کشور عراق گاز ارسال کنند و ایران می‌تواند این پروژه را انجام دهد.

خاطره‌نویسی؛ بهترین کاری که خاتمی می‌تواند انجام دهد!

در ادامه درگیری داخلی فعالان جریان اصلاحات و همچنین سیر نزول اعتبار لیدر این جریان یعنی سید محمد خاتمی که اوج‌گیری آن در زمان انتخابات مجلس و به‌ویژه بعد از شکست سنگین در انتخابات ریاست جمهوری بود، این بار مهدی آیتی از فعالان اصلاح‌طلب صریحاً از پایان کارکرد خاتمی سخن گفته و از او خواسته اعلام بازنشستگی کند و کتاب خاطرات سیاسی خود را بنویسد. آیتی در اظهارات اخیرش با مانع توصیف کردن حضور خاتمی به‌عنوان لیدر جریان اصلاح‌طلب برای توسعه این جریان در کشور، گفته است: «تمام احزاب و شخصیت‌های سیاسی تاریخ‌مصرف دارند؛ یک تولد و یک غروب و پایان دارند. آقای خاتمی نیز مثل دیگر سیاستمداران دنیا هستند. کسانی که کارکردشان به پایان می‌رسد بازنشسته سیاسی می‌شوند. آقای خاتمی باید اعلام بازنشستگی سیاسی کند و بگذارد نخبگان و نسل جدید بیایند و یک حزب بزرگ و فراگیر اصلاح‌طلب ایجاد کنند. آقای خاتمی بهترین کاری را که می‌تواند انجام دهد نوشتن خاطرات و اعلام بازنشستگی سیاسی است و به‌عنوان یک مشاور در کنار جوانان به ایجاد یک حزب بزرگ اصلاح‌طلب کمک کند. متأسفانه کاری که سیاستمداران ما انجام می‌دهند این است که فکر می‌کنند تا لحظه مرگ باید در عرصه مدیریت باشند. در هیچ کجای جهان این‌گونه نیست».

تنوع گزینه‌ها و دست‌پُر در مذاکرات

در میدان جنگ باشید یا پشت میز مذاکره، فرقی نمی‌کند. تولید قدرت و تنوع‌بخشی به گزینه‌های در دسترس، شرط عقل است. این همان کاری است که دولت جدید می‌کند و دولت سابق، یا غافل بود و یا نمی‌خواست بکند. دولت جدید، مجال سیاست را نه خطی و تک گزینه‌ای، بلکه چند بُعدی و تودرتو می‌بیند. به همین دلیل هم توانسته در همین مدت کوتاه چهار پنج ماه، صادرات نفتی و غیرنفتی را باوجود تداوم تحریم‌ها، بیش از ۴۰ درصد افزایش دهد. هم با دولت‌های اروپایی تعامل داشته - بی‌آنکه معطل پیشنهادهای سر کاری مثل SPV و INSTEX بماند- هم قراردادهای جدید با همسایگانی مثل ترکمنستان و جمهوری آذربایجان و ترکیه و پاکستان و عراق منعقد کرده و هم دیپلماسی اقتصادی را با سازمان اکو و شانگهای و چین و روسیه عملیاتی کرده است. به این‌ها علاوه کنید وحدت و انسجام سیاسی در داخل کشور و هم‌افزایی دستگاه‌ها که تأثیر خود را در افزایش توانمندی‌های فنی و هسته‌ای و نظامی نشان داده است. با چنین رویکرد متنوعی در تولید و افزایش قدرت است که می‌توان در مذاکرات وین هم با دست‌پُر و بدون شتاب‌زدگی شرکت کرد و عملاً به آمریکایی‌ها تفهیم کرد که دوره توافق به هر قیمت و هر چه عجولانه‌تر (!) به سر آمده است. (محمد ایمانی)

درآمد ۲۰ میلیارد دلاری امارات از یارانه سوخت در ایران

رئیس‌جمهور در چهاردهمین سفر استانی خود به هرمزگان، یکی از موانع رونق تولید در کشور را مسئله قاچاق کالا برشمرد و درباره قاچاق سوخت گفت: «باید از قاچاق جلوگیری شود. هر کشوری از ما سوخت می‌خواهد باید از راه قانونی وارد شود». دبیر شورای عالی مناطق آزاد نیز در این زمینه گفت: «می‌دانیم که سالانه بیش از ۲۰ میلیارد دلار درآمد کشور امارات از بانکرینگ سوخت و درواقع خدماتی که به کشتی‌ها و شناورهای مختلف از منطقه خلیج فارس به سمت بندر فجیره می‌روند، به دست می‌آید و متأسفانه باید بگوییم که بخش عمده‌ای از سوختی که امارات برای بانکرینگ از آن استفاده می‌کند از ایران قاچاق و به سمت فجیره می‌رود».

راهکار همراهی جامعه با حذف ارز ترجیحی

«محمد اسماعیل کوثری» نماینده تهران در مجلس و از حامیان حذف ارز ترجیحی گفت: «رئیس‌جمهور، هنگام دفاع از لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ و از پشت تریبون مجلس اعلام کردند که موضوع حذف ارز ترجیحی را نزد حضرت آقا مطرح کرده‌اند و ایشان فرموده‌اند: نظر مجلس در این ارتباط اخذ شود. من می‌گویم هنوز به نتیجه نرسیده‌ایم. واقعیت این است که اعتراض‌ها به افزایش قیمت بنزین به دلیل عملکرد بد دولت وقت بود و اگر اشتباهات آنان را مرتکب نشویم و بتوانیم مردم را قانع و توجیه کنیم، آنان همکاری خواهند کرد و شاهد تجمعات اعتراضی مردم نخواهیم بود».

◀ **خبر خوش صبح جمع‌های از رئیس‌جمهور!** رئیس‌جمهور صبح جمعه در توفیتی نوشت: «هرچند پیگیری برای رفع تحریم‌ها دستور کار جدی دولت است، اما در دولت سیزدهم تلاش برای خنثی‌سازی تحریم‌ها موکول به مذاکرات نشده است. امروز و در همین شرایط تحریم، فروش نفت ما به‌قدری افزایش داشته که دیگر نگرانی نداریم و درآمد حاصل از آن نیز در حال بازگشت به کشور است».

◀ **دستاورد جدید ایران در صنعت هوافضا** فرمانده هوافضای سپاه اعلام کرد: «هفته گذشته آزمایش پیشران و موتور اول ماهواره‌بر ایرانی با سوخت جامد برای اولین بار با موفقیت انجام شد. در ماهواره‌برهای جدید ایرانی از بدنه غیرفلز و جنس کامپوزیت است و پیشران آن نیز غیرمتحرک است که سبب افزایش بیشتر انرژی موشک و صرفه‌جویی در هزینه‌ها خواهد شد. این فناوری فقط در ۴ کشور جهان وجود دارد».

◀ **رشد ۴۲ درصدی تجارت با کشورهای همسایه** / رئیس‌کل گمرک خبر داد: «روابط تجاریمان با ۱۵ کشور همسایه در ۹ ماهه امسال، ۱۸ درصد در وزن و ۴۲ درصد در ارزش افزایش را نشان می‌دهد. در این مدت تجارت با همسایگان از ۷۵ میلیون تن کالا و ارزش ۳۶ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار عبور کرد».

◀ **اعتبارسنجی روحانی نزد یارانش** / مدتی است خبرهایی در خصوص بازآفرینی چهره روحانی، رئیس‌جمهور سابق کشورمان برای بازگشت وی به صحنه سیاسی کشور شنیده می‌شود. «محمدعلی ابطحی» چهره مشهور اصلاح‌طلب در این زمینه معتقد است: «باور بیش‌ازاندازه روحانی به سیاست خارجی باعث شد نتواند مشکلات داخلی را حل کند. به روحانی توصیه می‌کنم دنبال تشکیل حزب نرود؛ مجموعه‌ای که پشتوانه اندیشه او باشد تا بتواند با آن حزب راه بیندازد وجود ندارد».

◀ **یمن: ابتکار عمل ایران، کلید حل جنگ است** / وزیر امور خارجه یمن گفت: «بتکار عمل برادران در ایران چه در گذشته و چه در حال، کلید حل یمن خواهد بود. عربستان سعودی برای حملات و تهاجم خود به یمن به دنبال بهانه و توجیه است ولی آن‌ها هرگز نمی‌توانند یمنی‌ها را شکست بدهند؛ لذا بهتر است که با زبان صلح گفت‌وگو کنند».

◀ **واشنگتن: نظر دیپلماتیک، منزوی‌تر از ایران هستیم** / سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفته است: «تعیین ضرب‌الاجل یا جدول زمانی برای به نتیجه رسیدن مذاکرات وین ممکن نیست، پیشرفت اندکی در مذاکرات حاصل شده اما به دنبال بازگشت به تبعیت از محدودیت‌ها هستیم. ما وضعیتی را به ارث برده‌ایم که در آن ایران در برنامه هسته‌ای خود تاخت‌وتاز می‌کند، باید بگوییم با ایالات متحده به دلیل مسیری که دولت قبلی در پیش گرفته بود، از نظر دیپلماتیک منزوی‌تر از ایران است».